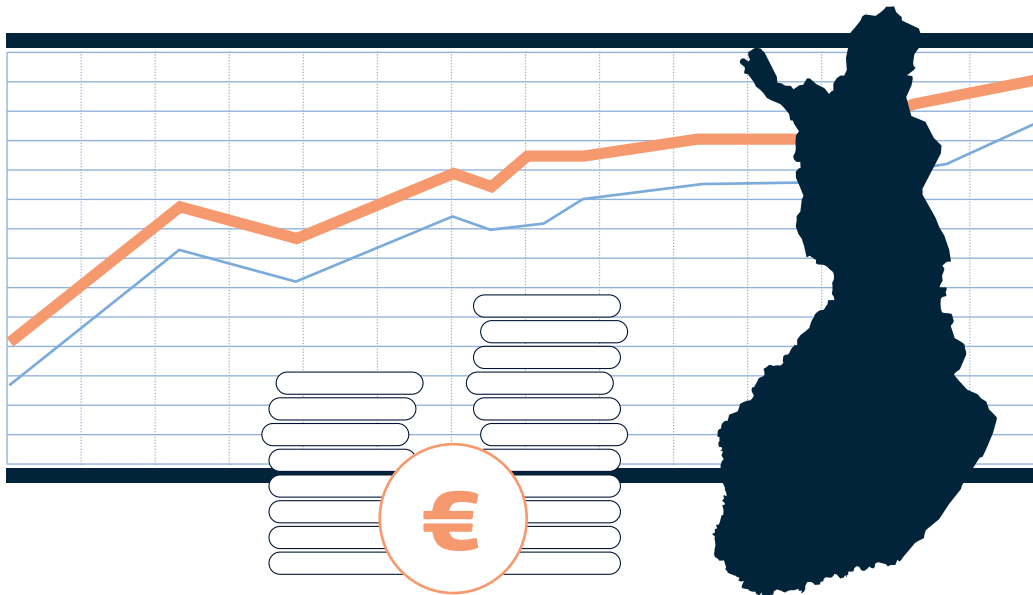

Palkkatilasto

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2023

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2023

Palkat ja palkitseminen ovat yritysten keskeisiä välineitä johtamisessa ja henkilöstön kannustamisessa. Palkat ja muut työvoimakustannukset vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailuasemaan ja edellytyksiin tarjota työtä.

Palkkoihin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia niin yksittäisissä yrityksissä kuin yhteiskunnallisessa keskustelussakin. Sen vuoksi tarve ajankohtaiselle ja luotettavalle tiedolle palkoista on suuri.

Palkkatilastot kertovat, millaisia palkkoja eri aloilla, eri tehtävissä ja eri henkilöstöryhmissä käytännössä on maksettu. Samoin tilastoista nähdään, miten palkat ovat kehittyneet eri vuosina.

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2023 antaa kattavan yleiskuvan palkoista ja niiden kehityksestä EK:n jäsenyrityksissä, joissa työskentelee suurin osa Suomen yksityisen sektorin palkansaajista.

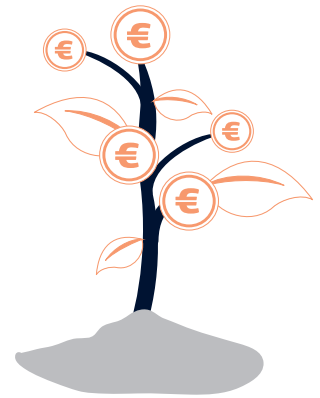
Palkkatiedot EK:n tilastointia varten kerätään sähköisesti suoraan yritysten palkkakirjanpidosta. Palkkatilastoja käytetään ansiokehityksen sekä palkkatasojen ja -rakenteiden seuraamiseen työnantajaliitoissa ja jäsenyrityksissä. Palkkatilastoja tarvitaan myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun arvioidaan palkankorotusten kustannusvaikutuksia eri aloilla.

EK tekee tilastoyhteistyötä eri sidosryhmien kuten Tilastokeskuksen, palkansaajajärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. EK luovuttaa keräämänsä palkkatilastoaineistot Tilastokeskukselle osaksi Suomen virallista palkkatilastoa ja EU:n palkkarakennetilastoa.

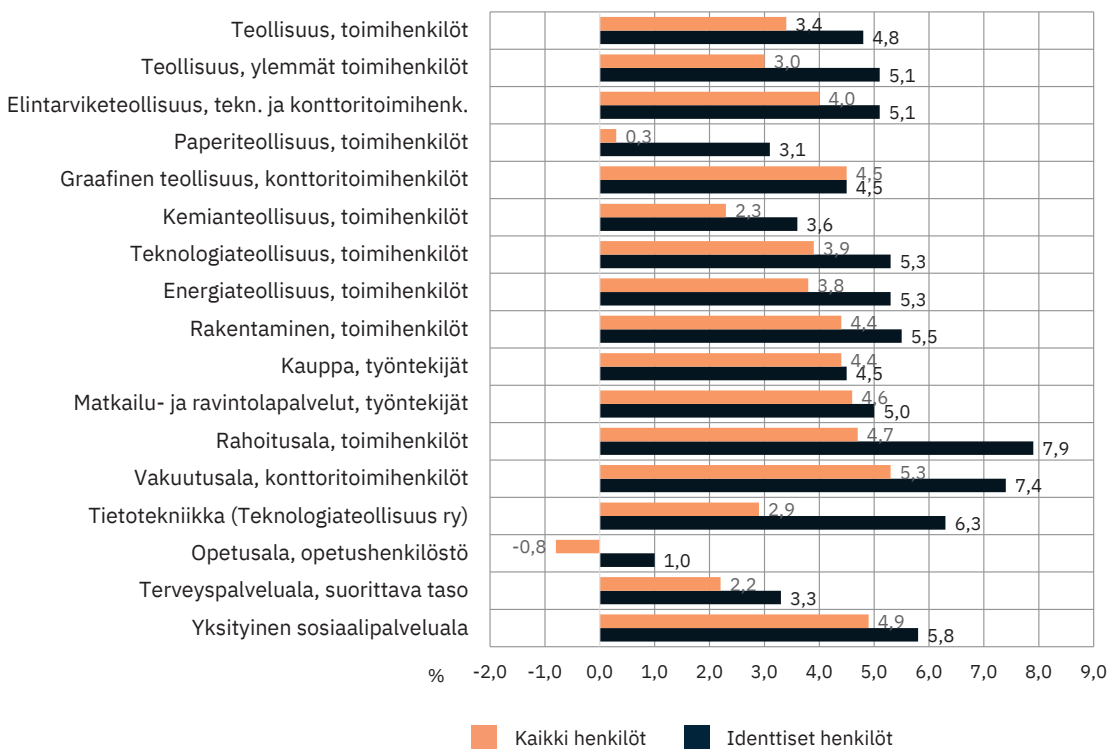

Palkkojen kehitys

Säännöllisen työajan kuukausiansiot nousivat EK:n jäsenyrityksissä keskimäärin 3,8 prosenttia syyskuusta 2022 syyskuuhun 2023. Työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset nostivat ansioita tilastojaksolla keskimäärin reilut kolme prosenttia. Ansiokehitys vaihteli aloittain, mikä johtui muun muassa eritasoisista sopimuskorotuksista ja palkkaliukumista sekä henkilöstörakenteen muutoksista. Keskiansiot nousivat identtisillä henkilöillä nopeammin kuin kaikilla tilastoiduilla henkilöillä.

KAAVIO 1 Ansiokehitys syyskuusta 2022 syyskuuhun 2023 erällä EK:n aloilla

- Rakennemuutokset kuten henkilöstön vaihtuvuus saattavat johtaa sopimuskorotusta pienempään tai jopa negatiiviseen tilastoituihin ansiokehitykseen, vaikka yksilötasolla palkat nousevat.
- Identtisillä henkilöillä* urakehitys usein nopeuttaa keskiansioiden nousua.

*) Identtinen henkilö on tilastossa mukana sekä tilastojakson alussa että lopussa, esim. syyskuussa 2022 ja syyskuussa 2023.

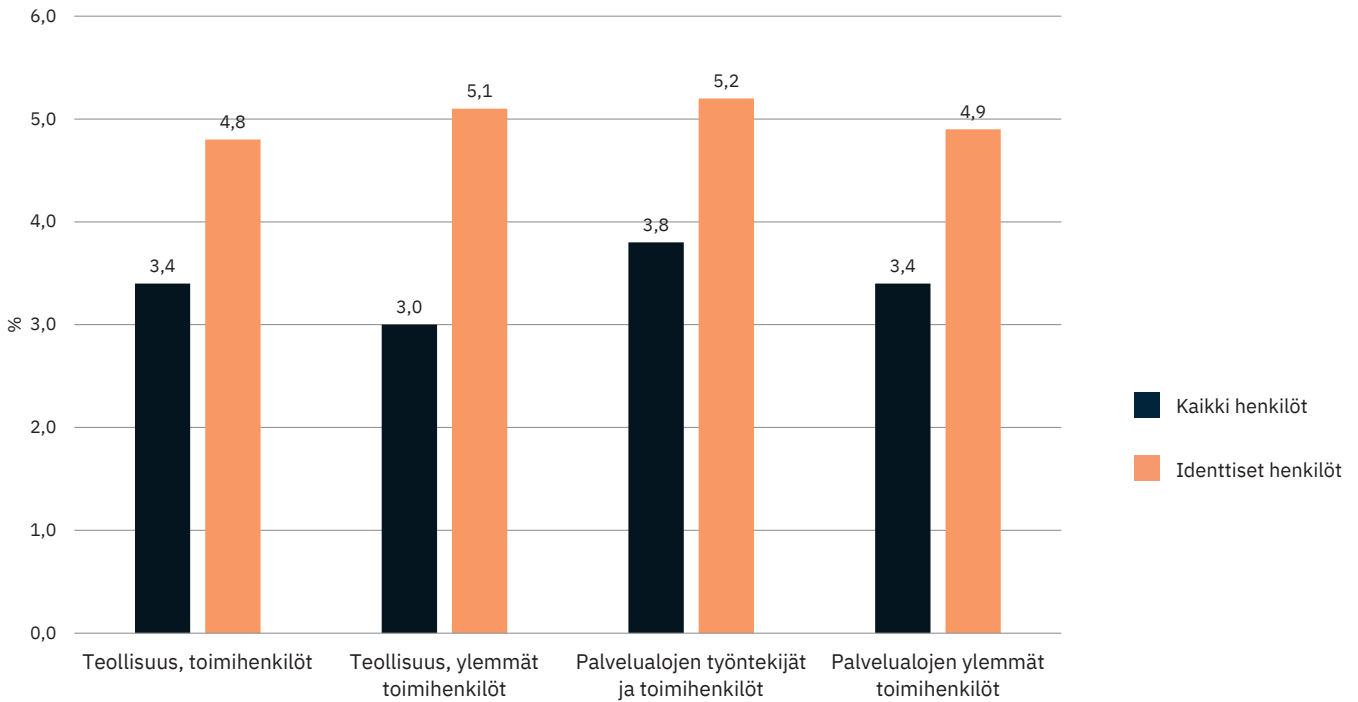
Ansiokehitys

koostuu työehtosopimuksissa sovitusta palkankorotuksista ja niin sanotusta palkkaliukumasta. **Palkkaliukuma** eli sopimuskorotuksen ylittävä ansiokehitys koostuu rakennemuutosten vaikutuksista ja yrityskohtaisista palkankorotuksista.

KAAVIO 2

Ansiokehitys henkilöstöryhmittäin

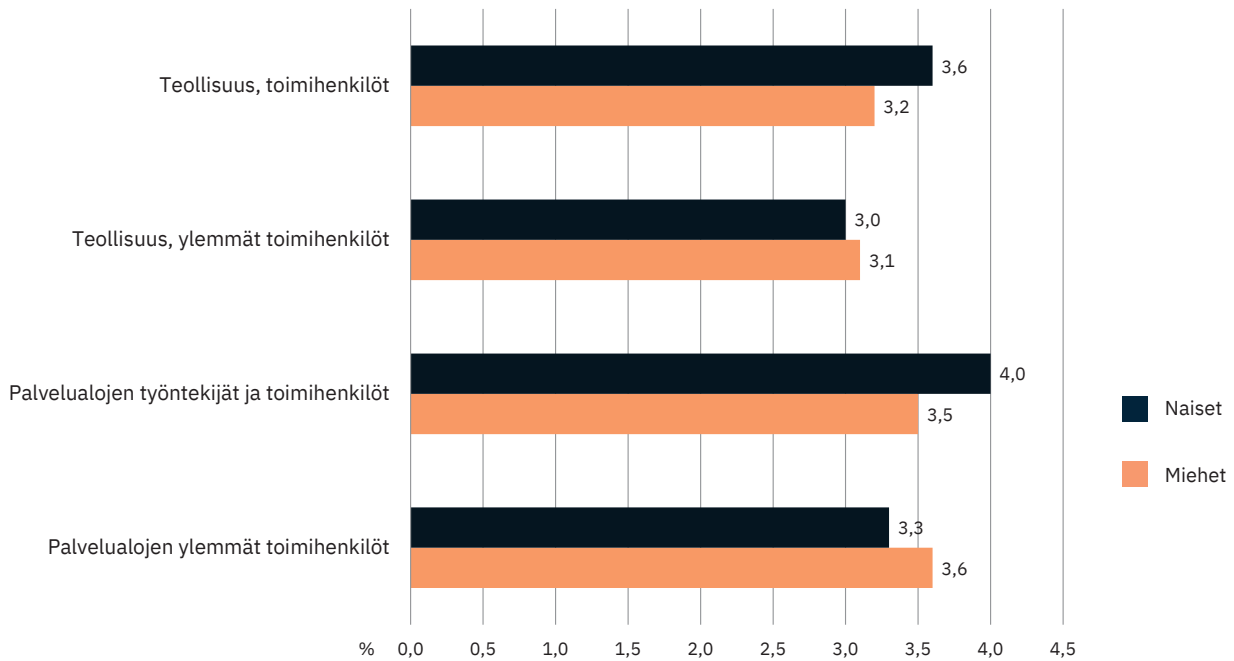
Syyskuu 2022 – syyskuu 2023

KAAVIO 3

Ansiokehitys sukupuolittain

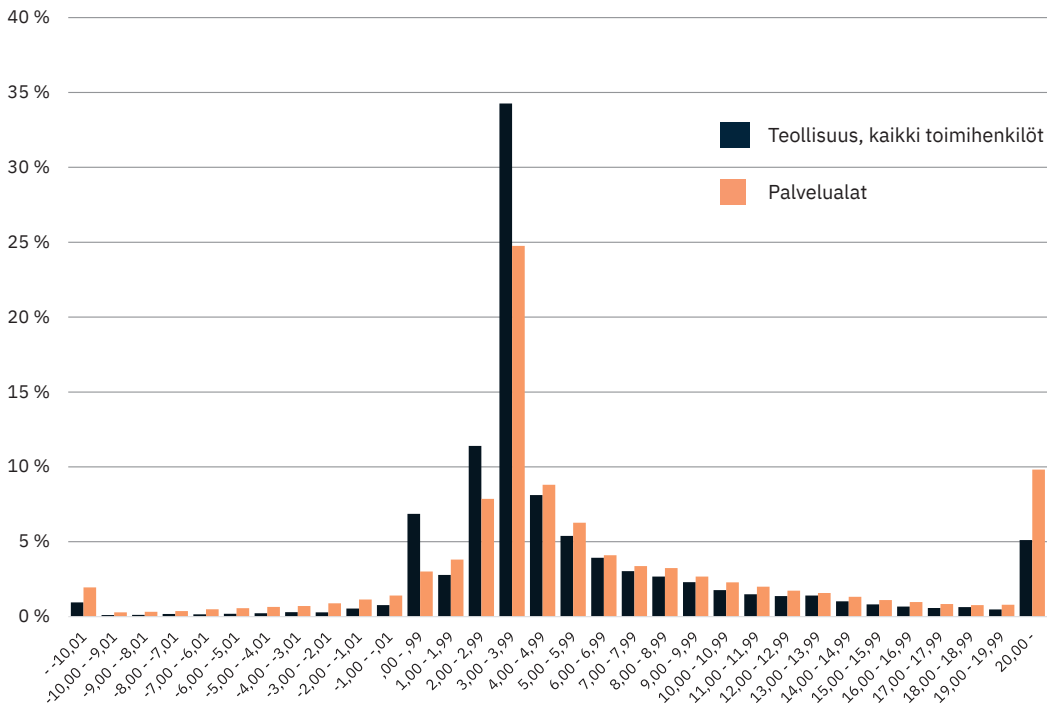
Syyskuu 2022 – syyskuu 2023, kaikki henkilöt

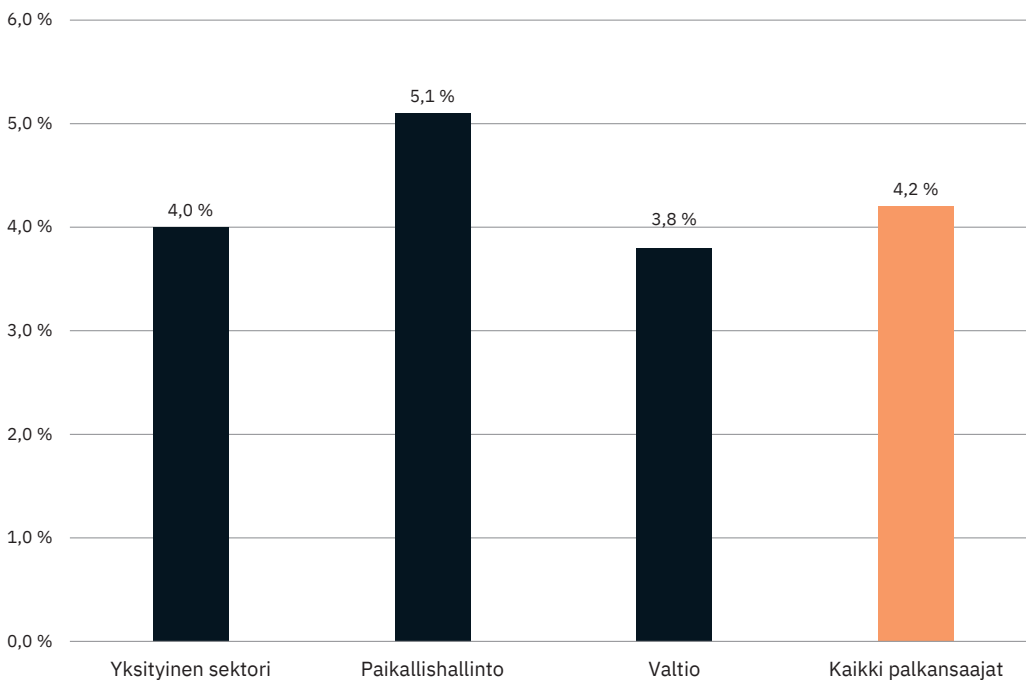
Ansiokehitystä mitataan säännöllisen työajan ansiosta

Palkansaajien ansioiden kehittymistä mitataan yleisimmin säännölliseltä työajalta maksettujen palkkojen kehityksen mukaan. Säännöllisen työajan ansio sisältää useimmilla kuukausipalkka-aloilla kiinteän kuukausipalkan, säännölliseltä työajalta maksetut työaikalisät, suorituspalkat (esim. provisiot) sekä luontoisetujen verotusarvon. Huomioon ei siten oteta esimerkiksi ylityöstä maksettuja palkkoja eikä tulos- ja voittopalkkioita.

Kuukausipalkkatilastoissa eivät ole mukana osa-aikaiset (säännöllinen viikkotyöaika alle 34 tuntia), harjoittelijat ja nuoret työntekijät.

KAAVIO 4
**Ansikehityksen hajonta teollisuudessa ja palvelualoilla
Säännöllisen työajan ansion muutos, syyskuu 2022 – syyskuu 2023**

Ansikehityksen hajontaa lisäävät muuttuvat palkanosat kuten työaikalisät, joita on palvelualoilla enemmän kuin teollisuuden toimihenkilöillä. Suurempia ansionmuutoksia selittävät myös siirtymiset uuteen työtehtävään tai työpaikkaan.

KAAVIO 5
Ansikehitys työnantajasektoreittain, 4. nelj. 2022 – 4. nelj. 2023

Lähde: Tilastokeskus, Säännöllisen ansion indeksi (ennakkotieto)

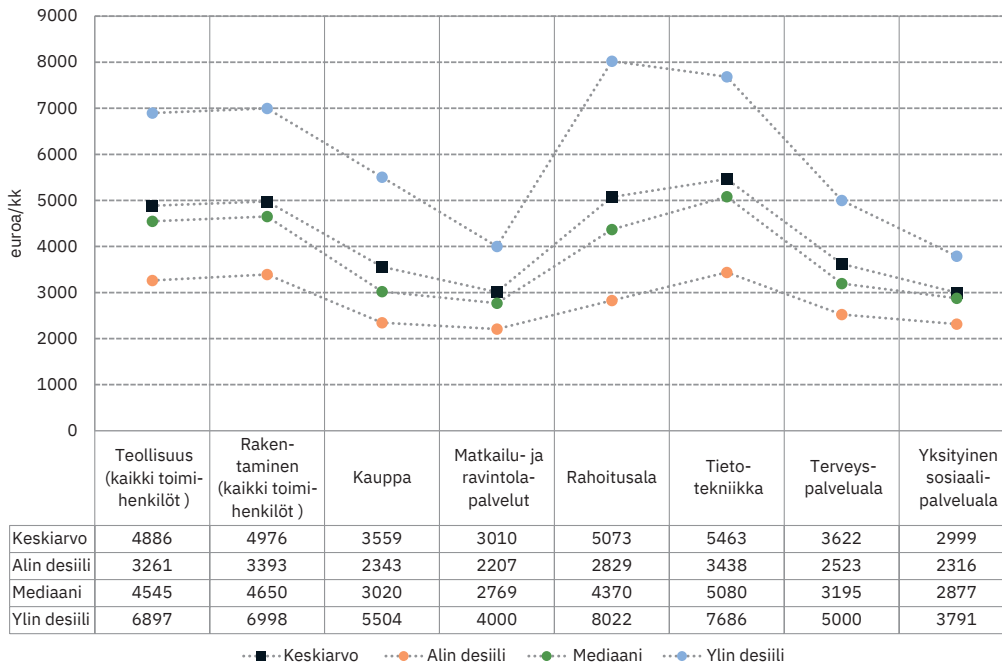
Tilastokeskuksen tuottama Ansiotasoindeksi kuvaa kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan keskiansiöiden kehitystä. Yksityisen sektorin osalta tiedot perustuvat pitkälti EK:n keräämään palkkatilastoaineistoon. Tilastokeskus kerää sen lisäksi tietoja järjestäytymättömistä yrityksistä.

Palkkojen taso ja hajonta

Kuukausipalkkatilastoon kuuluvien palkansaajien säännöllisen työajan keskiansio oli EK:n jäsenryyksissä reilut 4200 euroa syyskuussa 2023. Tarkemmat alakohtaiset palkkatilastot löytyvät tämän julkaisun liitetaulukosta.

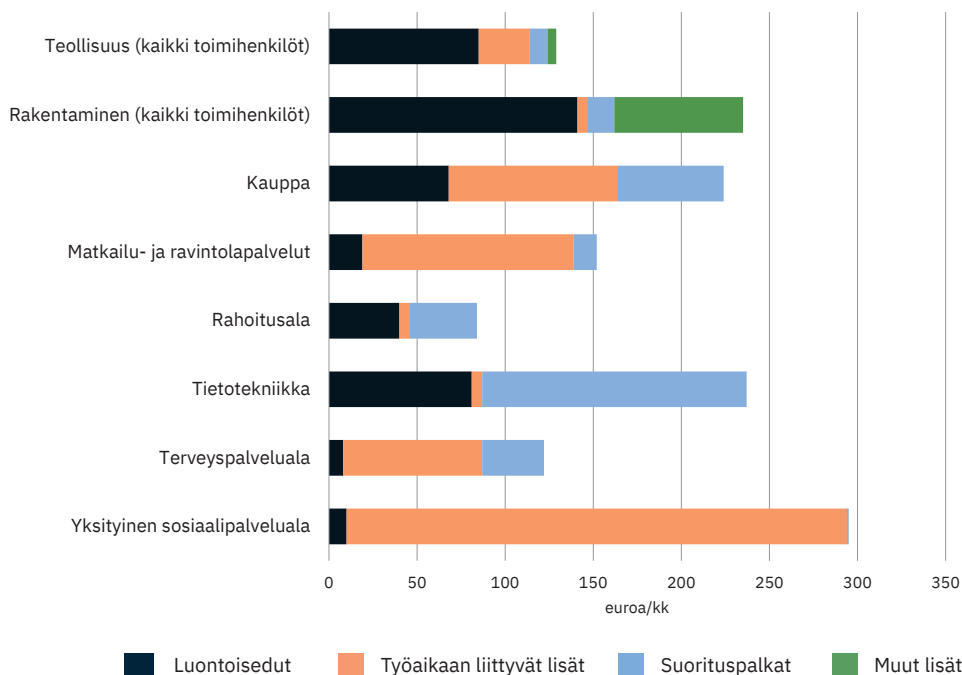

KAAVIO 6 Säännöllisen työajan keskiansiot ja ansioiden hajonnat erällä EK:n aloilla syyskuussa 2023

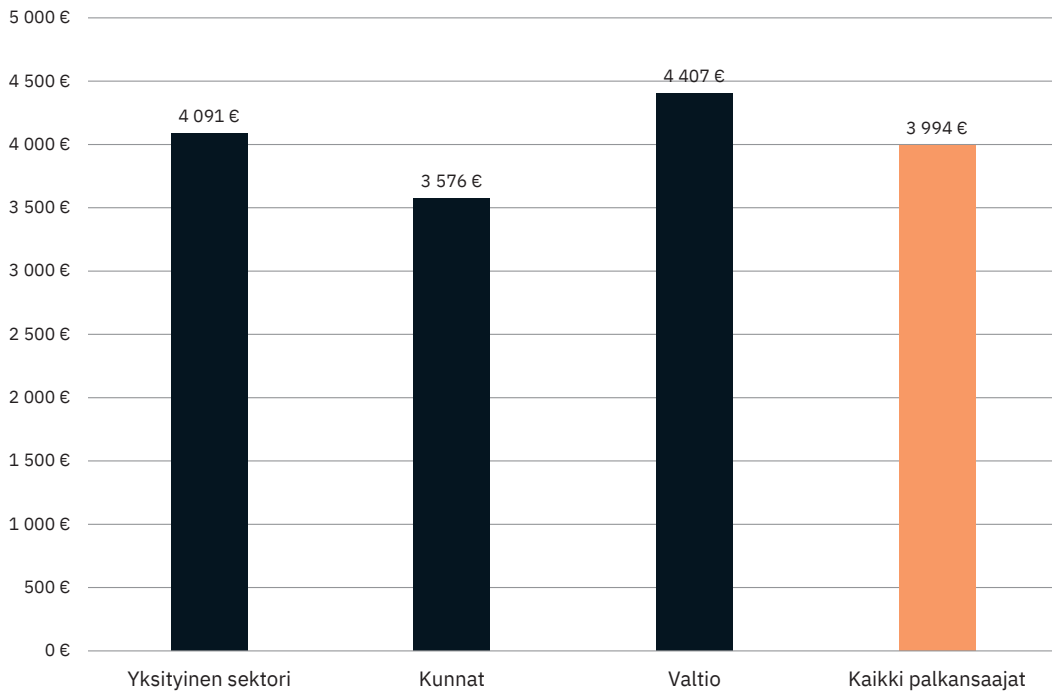

- Palkkatilastoissa keskiarvo on yleensä mediaania eli keskimmäistä palkkaa suurempi, sillä palkkajakauma on tyypillisesti oikealle vino. Toisin sanoen valtaosa palkoista on kasautunut hieman keskiarvon alapuolelle, koska palkkajakauman yläpään harvat mutta korkeat palkat vetävät keskiarvoa ylöspäin.

KAAVIO 7 Säännöllisen työajan kuukausiansioon sisältyvät lisät erällä EK:n aloilla syyskuussa 2023

- Luontoisetuja** ovat esimerkiksi matkapuhelinetu ja autoetu. Tilastossa luontoisedun määrää kuvaa sen verotusarvo.
- Työaikaan liittyviin lisiin** luetaan säännölliseltä työajalta maksetut vuoro-, ilta-, yö- ja lauantaityölisät sekä sunnuntaityön korotusosat.
- Suorituspalkkoja** ovat esimerkiksi myyntiprovisiot ja tuotantopalkkiot, jos ne ovat palkansaajan säännöllistä ansiota.
- Muut lisät** sisältävät joitakin alakohtaisia lisiä, esimerkiksi rakennusalan vastaavan työnjohtajan lisän.

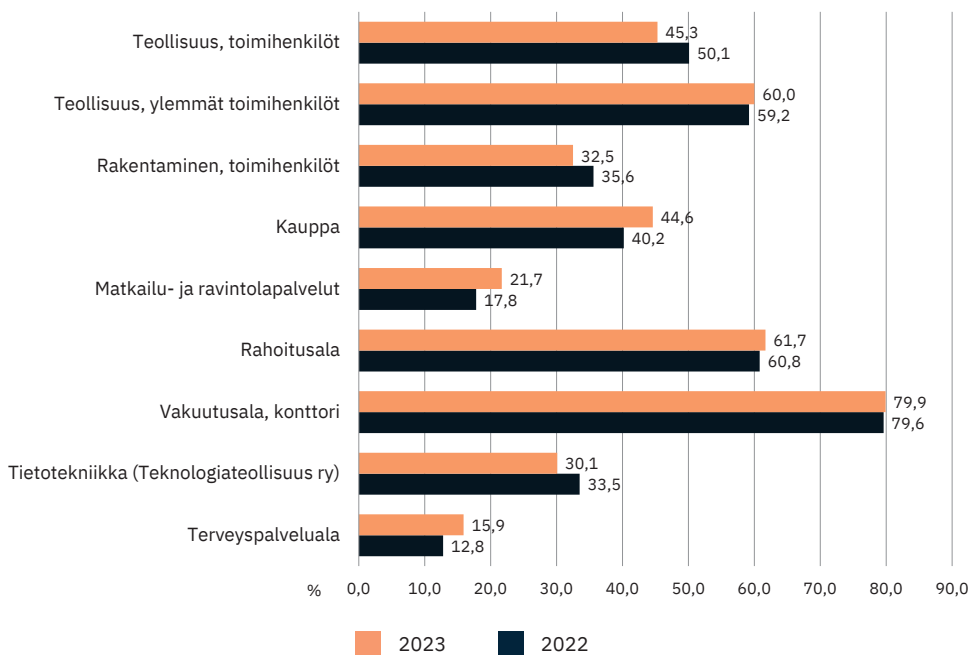
Lähde: Tilastokeskus, Ansiotasoindeksi (ennakkotieto)

Tulospalkkiot

EK:n kuukausipalkkatilastoon kuuluvista henkilöistä hieman yli kolmasosalle maksettiin tulospalkkioita vuonna 2023. Keskimääräinen tulospalkkio niitä saaneilla oli 7,7 prosenttia kokonaisansioista. Vuonna 2023 maksetut tulospalkkiot perustuvat pääosin vuoden 2022 tulokseen.

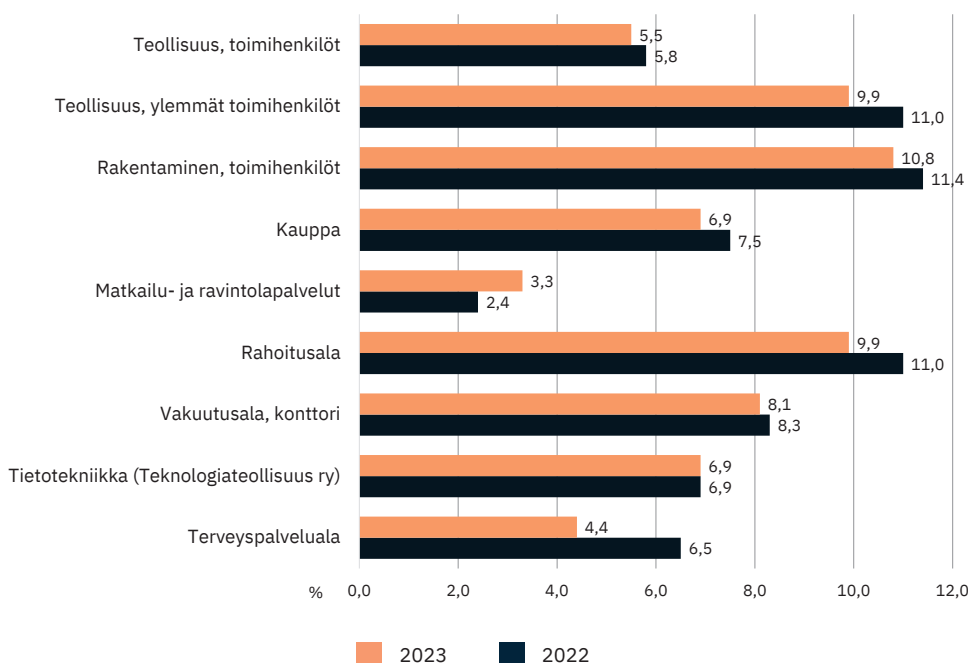
KAAVIO 9 Tulospalkkioita saaneiden osuus henkilöstöstä erällä EK:n aloilla 2022 ja 2023

Tulospalkkioita

ovat yrityksen tulos-
palkkausjärjestelmään
perustuvat toiminnan
tuloksellisuudesta
riippuvat palkkiot,
jotka maksetaan
yleensä 1–4 kertaa
vuodessa. Tulospalk-
kioihin luetaan myös
käteiset voittopalkkiot
ja voitonjako, mutta ei
rahastoitavia tulos- ja
voittopalkkioita.

KAAVIO 10 Tulospalkkion osuus kokonaisansioista* erällä EK:n aloilla 2022 ja 2023

*) Säännöllisen työajan ansio tulospalkkioineen

Menetelmät ja käsitteet

Tilastointiajankohta

Kuukausipalkkatiedusteluun kerätään tiedot **syyskuussa** tehdystä työstä maksetuista palkoista.

Tietojen lähde

Tietojen lähteenä on yritysten palkkakirjanpito. Tiedot kerätään siten, että yritykset lähettävät tiedot EK:lle käyttäen sähköistä asiointipalvelua salatulla tiedonsiirrolla.

Tilaston kattavuus

Syyskuun palkkatilaston otos sisältää lähtökohtaisesti kaikki EK:n ja sen mahdollisten sopimuskumppanien jäsenyritykset, mutta useimmilla aloilla tiedusteluun vastaaminen on pienimmille yrityksille vapaaehtoista (kokoraja vaihtelee aloittain). Palkkatilaston tulokset raportoidaan kokoaikaisista palkansaajista, joiden säännöllinen viikkotyöaika on vähintään 34 tuntia.

Ansiökäsitteet

Ansiokehitystä mitattaessa käytetään yleensä (myös tässä julkaisussa) **säännöllisen työajan** ansiota, joka sisältää (useimmilla aloilla) kiinteän kuukausipalkan lisäksi luontoisedut, työaikaan liittyvät lisät ja suorituspalkat. Tulospalkkiot ja ylityöstä maksetut palkat eivät sisälly säännöllisen työajan ansioon.

Palkkatilaston tunnusluvut

Keskiansio/-palkka	Aritmeettinen keskiarvo palkoista (henkilöä kohti)
Alin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 10 prosenttia palkoista/henkilöistä
Mediaani	Ansio, jonka sekä ala- että yläpuolella on 50 prosenttia palkoista/henkilöistä (keskimmäinen ansio)
Ylin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 90 prosenttia palkoista/henkilöistä

Lisätietoja:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20
www.ek.fi

Mikko Mankki

Tilastopäällikkö
Puhelin 09 4202 3327
mikko.mankki@ek.fi

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Teollisuus				
Toimihenkilöt	38 288	3 793	3,4	4,8
Ylemmät toimihenkilöt	71 569	5 470	3,0	5,1
Elintarviketeollisuus				
Tekniset ja konttoritoimihenkilöt	4 479	3 877	4,0	5,1
Ylemmät toimihenkilöt	3 752	5 490	2,6	4,7
Tekstiili- ja muotiala				
Toimihenkilöt	803	3 534	1,8	2,1
Ylemmät toimihenkilöt	741	5 457	2,5	3,1
Nahka- ja kenkäteollisuus				
Toimihenkilöt	130	3 639	0,7	2,9
Saha- ja levyteollisuus				
Toimihenkilöt	379	3 733	3,6	3,6
Ylemmät toimihenkilöt	404	5 080	1,8	4,1
Paperiteollisuus				
Toimihenkilöt	1 601	3 832	0,3	3,1
Ylemmät toimihenkilöt	3 308	5 604	1,6	4,4
Puusepänteollisuus				
Toimihenkilöt	774	3 699	2,0	4,9
Ylemmät toimihenkilöt	179	6 019	7,1	4,1
Graafinen teollisuus				
Lehdistön toimituksellinen henkilöstö	2 153	4 302	3,0	4,6
Tekniset toimihenkilöt	165	4 527	4,9	4,9
Konttoritoimihenkilöt	2 353	3 869	4,8	4,4
Ylemmät toimihenkilöt	1 707	5 908	3,4	4,0
Kustannustoimittajat	254	3 818	5,5	6,8
Kemianteollisuus				
Toimihenkilöt	5 742	3 716	2,3	3,6
Ylemmät toimihenkilöt	8 069	5 519	-0,2	2,7
Kumiteollisuus				
Toimihenkilöt	219	3 813	3,2	4,2
Lasikeraaminen teollisuus				
Toimihenkilöt	176	3 729	4,0	3,4
Ylemmät toimihenkilöt	193	5 036	0,6	2,2
Rakennustuoteteollisuus				
Toimihenkilöt	1 002	3 871	4,7	5,3
Ylemmät toimihenkilöt	950	5 961	5,3	5,2

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Teknolohiateollisuus				
Toimihenkilöt	16 883	3 737	3,9	5,3
Ylemmät toimihenkilöt	46 005	5 407	3,6	5,6
Energiateollisuus				
Toimihenkilöt	3 451	4 034	3,8	5,3
Ylemmät toimihenkilöt	5 324	5 649	2,6	5,7
Rakentaminen				
Toimihenkilöt	10 418	4 506	4,4	5,5
Ylemmät toimihenkilöt	2 910	6 658	3,9	5,1
Talonrakennusala				
Toimihenkilöt	5 480	4 581	4,7	5,2
Ylemmät toimihenkilöt	1 863	6 682	3,6	4,9
Infra-ala				
Toimihenkilöt	2 348	4 453	4,7	6,7
Ylemmät toimihenkilöt	556	6 950	3,5	6,1
Putkiasennusala				
Toimihenkilöt	1 871	4 475	3,9	5,4
Ylemmät toimihenkilöt	230	6 464	9,6	4,9
Vedeneristys- ja tienpäällystysala				
Toimihenkilöt	395	4 275	4,3	4,9
Ylemmät toimihenkilöt	145	6 222	-1,3	5,4
Kuljetus ja varastointi				
Huolinta-ala				
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	2 200	3 477	3,8	5,9
Varastoterminaalityöntekijät	474	3 007	2,0	1,9
Ahtausala				
Tekniset toimihenkilöt	231	4 725	1,5	1,9
Konttoritoimihenkilöt	226	3 643	2,3	4,2
Ylemmät toimihenkilöt	135	5 804	2,6	4,3

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Palvelut				
Kauppa				
Kaupan työntekijät	42 972	3 062	4,4	4,5
Myyjät	19 149	2 669	4,2	4,7
Varastotyöntekijät	8 745	2 754	3,8	3,8
Kaupan automiehet	252	2 656	3,3	4,0
Huoltoasemien työntekijät	532	2 679	3,8	4,1
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	14 294	3 798	4,1	4,7
Kaupan esihenkilöt	6 598	3 694	2,1	5,0
Myyväläpäälliköt ja myymäläesihenkilöt	5 318	3 690	2,0	5,0
Logistiikan esihenkilöt	1 214	3 690	2,9	4,9
Huoltoasemien hoitajat	66	4 068	2,4	4,6
Konttori, erityisasiantuntija- ja esimiestehtävät	6 526	5 604	2,1	4,7
Apteekkiala				
Farmaseutit	2 326	3 501	3,9	4,8
Proviisorit	503	4 904	3,3	5,5
Apteekkien työntekijät	1 317	2 351	3,0	4,5
Matkailu- ja ravintolapalvelut				
Yhteensä	16 952	2 843	5,1	5,9
Työntekijät	9 269	2 516	4,6	5,0
Esihenkilöt	7 683	3 237	4,9	6,6
Rahoitusala				
Yhteensä	21 569	5 073	4,9	7,4
Suorittava taso	9 482	3 338	4,7	7,9
Esimiestaso	11 106	6 059	3,8	7,6
Johtotaso	981	10 697	8,5	5,3
Vakuutusala				
Vakuutusala, konttori				
Vakuutusala, konttori yhteensä	9 670	4 447	4,8	6,8
Suorittava taso	6 167	3 433	5,3	7,4
Esimiestaso	3 086	5 730	4,7	6,5
Johtotaso	417	9 936	2,8	5,6
Vakuutusala, kenttä				
Vakuutusala, kenttä yhteensä	1 183	6 227	2,4	5,6
Suorittava taso	632	5 563	-0,9	4,7
Esimiestaso	455	6 650	5,1	6,7
Johtotaso	96	8 598	4,2	5,1

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt ^(*)
Tietotekniikka				
Yhteensä	30 820	5 463	4,5	5,8
Ammattitehtävät	3 654	3 304	0,7	7,3
Vaativat ammattitehtävät	10 501	4 456	2,8	6,1
Asiantuntijatehtävät	13 239	5 979	4,3	5,5
Vaativat asiantuntijatehtävät	2 116	8 171	8,2	5,6
Johtotehtävät	1 310	9 972	3,2	5,8
ICT-ala (PALTA)				
Toimihenkilöt	6 784	3 883	4,7	6,0
Ylemmät toimihenkilöt	4 549	5 821	2,4	4,9
Taloushallintoala	2 862	3 099	3,7	6,5
Suunnittelu- ja konsulttiala				
Toimihenkilöt	2 030	3 541	4,3	5,0
Ylemmät toimihenkilöt	14 617	4 619	4,1	5,5
Arkkitehtitoimistot	1 320	4 588	2,8	3,6
Matkatoimistot	386	3 363	4,2	4,8
Kiinteistöala				
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	2 183	3 419	1,9	6,5
Kiinteistöhoitajat	2 597	2 632	5,1	4,5
Työnjohtaja, palveluesimies	858	3 737	3,4	6,3
Luottotieto- ja perintäala				
Suorittava taso	805	3 132	2,2	5,6
Esimiestaso	439	5 319	2,9	5,3
Johtotaso	77	9 336	3,5	5,5
Opetusala				
Opetushenkilöstö	10 800	4 522	-0,8	1,0
Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö	8 481	3 435	0,4	1,6
Yliopistot				
Opetus- ja tutkimushenkilöstö	17 340	4 351	3,7	6,1
Harjoittelukoulujen opetushenkilöstö	833	4 901	3,8	4,8
Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö	9 951	3 769	4,5	5,2
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset				
Opetushenkilöstö	859	4 552	0,2	1,6

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt ^(*)
Terveyspalveluala				
Yhteensä	15 762	3 603	3,1	3,3
Ammatti- ja asiantuntijatehtävät	14 086	3 192	2,2	3,3
Johto- ja erityisasiantuntijatehtävät	1 676	7 057	0,5	3,3
Sosiaaliala				
Järjestöt	1 815	3 409	3,9	4,8
Yksityinen sosiaalipalveluala	39 186	2 958	4,9	5,8
Neuvonta-ala	670	3 324	3,9	5,0
Urheilujärjestöt				
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	528	3 647	4,0	4,8
Kristilliset järjestöt	643	3 236	1,3	4,2
Paltan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus				
Toimihenkilöt	3 178	3 698	2,1	5,6
Ylemmät toimihenkilöt	908	5 760	2,7	3,8

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.